

Versterking bij de Ringcentrale

Henk van der Jeugd & Hans Schekkerman

Zoals al aangekondigd in *Op Het Vinkentouw* (nr.106, november 2005: blz.2-3) hebben in het afgelopen jaar besprekingen plaatsgevonden tussen het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO), Sovon Vogelonderzoek Nederland (SOVON) en de Ringersvereniging (RV), met als doel om te komen tot een gezamenlijk beheer van de Nederlandse Ringcentrale. De belangrijkste aanleiding daarvoor was de gedachte dat een gezamenlijk beheer kan leiden tot een beter gebruik van de ringgegevens voor wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke toepassingen (natuurbescherming en beleid), en tot een gezonde financiële positie van de Ringcentrale.

Op 29 juni j.l. hebben de drie partijen een verklaring ondertekend waarin ze uitspreken gezamenlijk zorg te willen dragen voor de Nederlandse Ringcentrale en gezamenlijk onderzoek te willen doen met behulp van de gegevens. Het NIOO brengt in het samenwerkingsverband het gebruik van de ringgegevens in en de kennis van NIOO-onderzoekers over de analyse van die gegevens. SOVON levert expertise over het beheer van gegevensbestanden en in het verwerven van onderzoeksopdrachten, en de mogelijkheid om de ringgegevens te combineren met de bij SOVON aanwezige (monitoring)gegevens over aantallen en reproductie van vogels. De inbreng van de RV bestaat uit de expertise in het op verantwoorde wijze vangen van vogels, en het verzamelen en aanleveren van een groot deel van de ringgegevens.

De overeenkomst geldt voorlopig voor drie jaar, met de bedoeling om de samenwerking voort te zetten mits in die tijd is gebleken dat de gestelde doelen gehaald kunnen worden. Die doelen zijn onder meer een grotere wetenschappelijke output (publicaties op verschillende wetenschappelijke niveaus) en een kostendekkende financiële exploitatie. De aansturing van de ringcentrale zal gebeuren door een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van alle drie de partijen.

Over de praktische invulling van de samenwerking zullen nog nadere afspraken worden gemaakt.

In het kader van deze impuls zijn per 1 juli j.l. Henk van der Jeugd en Hans Schekkerman bij de ringcentrale aangesteld als coördinator (2 dagen per week; 1 NIOO, 1 SOVON), respectievelijk onderzoeker (4 dagen per week, NIOO). Elders in deze OHV stellen zij zich aan u voor. De taken van Henk liggen vooral op het vlak van het ontwikkelen van een langetermijnvisie voor de organisatie en het onderzoek van de ringcentrale, het verwerven van (betaalde) onderzoeksopdrachten en het vormgeven van de samenwerking tussen SOVON en NIOO. Hans zal zich formeel meer bezighouden met de gegevensverzameling en met de praktische uitvoering van onderzoeksprojecten en analyse van gegevens. In de praktijk zal deze taakverdeling echter niet strikt zijn en zullen we als een hecht team samenwerken. De huidige staf die bestaat uit Gert Speek en Woutéra van Andel blijft het aanspreekpunt voor de praktische zaken zoals ringvergunningen, verwerking van ring- en meldgegevens en uitgifte van ringen en materialen. Daarnaast zullen in de toekomst ook andere onderzoekers van zowel NIOO als SOVON worden ingeschakeld bij het opzetten en uitvoeren van specifieke projecten.

De bedoeling is dat er in de toekomst veel gaat veranderen. We denken daarbij ook aan nieuwe ringprojecten, ruimte voor nieuwe vergunningen, opleiding en instructie van ringers, en hulp voor vrijwilligers bij het uitwerken van eigen gegevens. Een belangrijke voorwaarde daarvoor is dat de ringcentrale meer financiële armslag krijgt, dus zoiets lukt niet op stel en sprong maar zal geleidelijk vorm moeten krijgen. In de eerstkomende tijd gaan we vooral plannen ontwikkelen en kijken waar de prioriteiten liggen. Daarbij zijn ook uw meningen en suggesties welkom. We zullen niet aan alle wensen (direct) tegemoet kunnen komen, maar we horen ze wel graag. In de komende tijd zullen we u op de hoogte houden van de ontwikkelingen via Op Het Vinkentouw, de website, de ringersdag, en ringersnet.

Met vriendelijke groet,

Henk P. van der Jeugd (h.vanderjeugd@nioo.knaw.nl)
Hans Schekkerman (h.schekkerman@nioo.knaw.nl)
Nederlandse Ringcentrale
Postbus 40
6666 ZG Heteren
Tel. 026-4791233

Even voorstellen: Hans Schekkerman

Zo vers aan het begin zie ik nog maar één nadeel aan deze functie bij de Nederlandse Ringcentrale: nu mijn hobby echt mijn werk is geworden kan ik natuurlijk nooit meer verzuchten dat het een zware baan is. Ik ben geboren in 1963 en van jongs af aan in vogels geïnteresseerd geweest. Rondvogelend in de Castricumse duinen kom je dan onvermijdelijk in aanraking met de Vinkenbaan aldaar, en na al eens te zijn weggestuurd omdat ik nog te jong was, ben ik vanaf ca. 1980 actief bij deze ringgroep. Na mijn studie biologie in Amsterdam deed ik mijn vervangende dienstplicht bij de Dienst Getijdewateren van Rijkswaterstaat (nu RIKZ) in Middelburg. Daar heb ik onder andere gewerkt met de door Peter Meininger c.s. verzamelde ring-

gegevens over steltlopers in het Deltagebied. Vervolgens kreeg ik de kans om als a.i.o. (bij de Rijksuniversiteit Groningen) op het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek in Arnhem onderzoek te doen naar de gevolgen van graslandbeheer op de groeimogelijkheden voor weidevogelkuijken. Daarna ben ik aan (o.a.) weidevogels blijven werken bij het IBN, dat later overging in Alterra. Gaandeweg heeft mijn onderzoek zich vooral gericht op Grutto's, waarbij de nadruk lag op de effectiviteit van maatregelen in het agrarisch natuurbeheer. Daarbij hebben we veel gebruik gemaakt van zenders om terreingebruik en overleving van kuijken te achterhalen. In die periode kreeg ik ook de gelegenheid om vijf zomers lang onderzoek te doen

aan broedende steltlopers op het Taimyr-schiereiland in Siberië. Door dat alles zijn de activiteiten in Castricum de laatste jaren op een laag pitje komen te staan, maar daar gaat nu hopelijk weer verandering in komen...

Even voorstellen: Henk van der Jeugd

Toen de mogelijkheid zich voordeed om invulling te gaan geven aan het convenant tussen NIOO, SOVON en de ringersvereniging door te solliciteren op de positie van coördinator bij de Nederlandse Ringcentrale hoefde ik niet lang te twijfelen: zelden krijg je de kans op zo'n manier met vogelgegevens te gaan werken en nieuwe projecten van de grond te tillen. Met recht een uitdaging...

Ik ben in 1966 geboren in het Groningse Leek, en heb het vogelen geleerd in de polders rond het Leekstermeer. Daar kwam ik al snel met ganzen in aanraking, die mij tot op de dag van vandaag hebben bezig-gehouden. De keuze biologie te gaan studeren in Groningen was een logische stap, en tijdens die studie kreeg ik het ringen van grote vogels als Scholeksters, ganzen en sterns

onder de knie. Na mijn studie werkte ik korte tijd als bioloog in Tanzania, en bij terugkeer in Nederland kreeg ik de kans om als dienstweigeraar aan de slag te gaan bij SOVON. Ondertussen was ik ook betrokken geraakt bij het onderzoek aan Brandganzen op het Zweedse eiland Gotland, en na SOVON kreeg ik een positie aangeboden aan de universiteit van Uppsala om als promovendus deze studie voort te zetten. Na mijn promotie ben ik naar Engeland vertrokken waar ik binnen een onderzoek aan de Koolmezen van Wytham Woods ook ervaring opdeed met het vangen en ringen van zangvogels. Daar kreeg ik tevens de gelegenheid om met een internationaal team van onderzoekers een tweede populatiestudie aan Brandganzen

op te zetten, deze keer in het uiterste noorden van Europees Rusland. Het lag daarna voor de hand om ook de in Nederland broedende Brandganzen bij het onderzoek te betrekken, zodat we deze vogels op alle fronten konden volgen. Intussen was ik teruggekeerd naar Nederland en naar SOVON waar ik mijn draai inmiddels heb gevonden. Hoewel ik nog steeds met meer gemak een gans in mijn handen houd dan een goudhaantje hoop ik dat ik alle facetten van het ringen goed zal kunnen vertegenwoordigen in mijn huidige functie. En ik ben natuurlijk altijd bereid iets te leren...

